

Fiscale zaken met een sausje financiële planning:

Het overlijden van de DGA

REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■

1

Even voorstellen

Peter Meijne RB

- Zelfstandig belastingadviseur @ Meijne Belastingadviseurs

Ronald Sier MSc, CFP®

- Zelfstandig vermogensplanner @ Beyond Numbers
- Oprichter en opleider @ Smart Financial Planner

REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■

2

Het programma

- Casus Jan en Sheila
- Het overlijden van de DGA
 - Gemeenschap van goederen
 - Huwelijkse voorwaarden
 - Finaal verrekenbeding
 - Aanmerkelijk belang belasting
 - Schenkbelasting
 - Erfbelasting

Casus Jan en Sheila

- Jan en Sheila zijn in 2012 getrouwd op huwelijkse voorwaarden (koude uitsluiting)
- Jan is 18 jaar ouder dan Sheila
- Jan en Sheila hebben geen kinderen, ook niet uit eerdere relaties
- Niet Jan, maar Sheila houdt 100% van de aandelen She-La B.V.
- Het eigen vermogen van de bv bedraagt € 2.000.000,- anno 2012

Uitgangsbalans bv per 1 januari 2012

Activa	€	Passiva	€
Beleggingen	2.000.000		
		Aandelenkapitaal	18.000
		Winstreserves	1.982.000
Totaal	2.000.000	Totaal	2.000.000

Privé balans Jan en Sheila per 1 januari 2012

Bezittingen	€	Schulden	€
Eigen woning (50/50)	500.000	Aflossingsvrije hypotheek (50/50)	500.000
Aandelen She-La B.V. (100% Sheila)	2.000.000	Belastingclaim ab (25%) *	496.000
		Netto vermogen	1.504.000
Totaal	2.500.000	Totaal	2.500.000

* AB-tarief 2012

Casus Jan en Sheila

- In 2012 werd Sheila ernstig ziek
- Omdat de kans dat Sheila (ondanks het leeftijdsverschil) op dat moment eerder zou overlijden dan Jan heel groot was, hebben ze advies ingewonnen over het eventueel wijzigen van de huwelijkse voorwaarden
- Ze hebben toen overwogen om de huwelijkse voorwaarden te wijzigen naar de algehele gemeenschap van goederen

REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■

7

Casus Jan en Sheila

Kunnen de huwelijkse voorwaarden gewijzigd worden naar algehele gemeenschap van goederen **zonder heffing van schenkbelasting?**

REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■

8

Rechtspraak

HR 28 januari 1959, nr. 13787, ECLI:NL:HR:1959:AY1768

“De wijziging van de huwelijkse voorwaarden betekent niet, dat reeds door intreden van de gemeenschap zich een eenzijdige waardeverschuiving uit het vermogen van de vrouw naar dat van de man zich heeft voltrokken, zoals deze kenmerkend is voor bevoordeling door schenking en daarmee tevens voor de verkrijging door schenking in den zin der Successiewet”

9

Rechtspraak

HR 17 maart 1971, nr. 16 476, ECLI:NL:HR:1971:AX5018

In deze casus werden de huwelijkse voorwaarden aangepast in het zicht van overlijden.

Ook in het zicht van overlijden beslist de Hoge Raad dat er “geen sprake is van een voltooide eenzijdige waardeverschuiving als gevolg van de wijziging van de reeds bestaande huwelijkse voorwaarden.

Hierdoor is er eveneens geen sprake van schenking.”

10

Besluit staatssecretaris

Besluit staatssecretaris 5 juli 2010 (nr. DGB2010/872M)

De staatssecretaris benoemt dat de arresten uit 1959 en 1971 nog altijd richtinggevend zijn.

“Die vermogensverschuiving is pas vast te stellen bij het einde van de goederengemeenschap. De Successiewet voorziet echter niet in de heffing van schenkbelasting op dat moment.”

11

Casus Jan en Sheila

Kunnen de huwelijkse voorwaarden gewijzigd worden naar algehele gemeenschap van goederen **zonder heffing van aanmerkelijk belang belasting?**

REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■

12

Nalatenschap Sheila bij huwelijkse voorwaarden (in geval van overlijden Sheila)

Bezittingen	€	Schulden	€
Eigen woning (50% Sheila)	250.000	Aflossingsvrije hypotheek (50% Sheila)	250.000
Aandelen She-La B.V. (100% Sheila)	2.000.000	Belastingclaim ab (25%)**	496.000
		Nalatenschap Sheila *	1.504.000
Totaal	2.250.000	Totaal	2.250.000

* Dit betreft de nalatenschap zonder rekening te houden met doorschuifregelingen en overige faciliteiten

** AB-tarief 2012

Nalatenschap bij huwelijkse voorwaarden (in geval van overlijden Sheila)

- De fiscus ziet de overgang van de aandelen naar de erfgenamen als een fictieve vervreemding.
- De winst die uit aanmerkelijk belang wordt behaald is € 2.000.000 min de verkrijgingsprijs van de aandelen ad € 18.000 = € 1.982.000.
- Hier is 25% (tarief 2012) aanmerkelijk belang belasting over verschuldigd. Dat komt neer op circa € 496.000.
- Anno 2021 is de uitwerking van de wetgeving op dit onderwerp niet gewijzigd.

WETGEVING

Art. 4.17 Wet IB 2001

In art. 4.17 wordt geregeld dat niet als vervreemding wordt aangemerkt, de overgang krachtens huwelijksvermogensrecht en de verdeling van een nuwelijksgemeenschap binnen twee jaren na de ontbinding daarvan.

15

Casus Jan en Sheila

Anno 2012 is de wijziging naar een gemeenschap van goederen een interessante optie voor Jan en Sheila. Het verlaagt immers de aanmerkelijk belang claim na overlijden van de ernstig zieke Sheila.

Jan en Sheila hebben echter ook gehoord van het finaal verrekenbeding.

Ze vragen zich af of de aanmerkelijk belang claim ook verlaagd kan worden door in de huwelijksvoorwaarden een finaal verrekenbeding op te nemen?

16

Huwelijkse voorwaarden met finaal verrekenbeding

Bij een finaal verrekenbeding worden de vermogens van de man en vrouw bij elkaar geteld en wordt er financieel afgerekend **alsof** er een gemeenschappelijke boedel is.

De vermogens van Jan en Sheila worden bij elkaar geteld en de som hiervan wordt gedeeld door twee.

Ieder blijft wel juridisch eigenaar van de "eigen" vermogensbestanddelen.

Nalatenschap bij huwelijkse voorwaarden + finaal verrekenbeding (in geval van overlijden Sheila)

- Het finaal verrekenbeding heeft alleen effect op de verdeling van de waarde van de twee vermogens samen.
- Het vermogen van Sheila wordt verlaagd met een schuld van € 752.000 aan Jan, maar de aandelen blijven tot haar eigen vermogen behoren.
- Omdat de aandelen tot het eigen vermogen blijven behoren betekent dit afrekenen over € 2.000.000 minus € 18.000. De belasting bedraagt 25% (tarief 2012) van € 1.982.000 is circa **€ 496.000**.

Huwelijkse voorwaarden met finaal verrekenbeding

Als in dit voorbeeld Jan als eerste overlijdt, vererven de aandelen niet. Die zijn nog steeds van Sheila. Het enige wat er gebeurt, is dat de boedel van Jan een vordering op Sheila krijgt van € 752.000.

In deze situatie dus geen heffing van aanmerkelijk belang belasting.

Nalatenschap bij huwelijkse voorwaarden + finaal verrekenbeding (in geval van overlijden Jan)

Bezittingen	€	Schulden	€
Eigen woning (50% Jan)	250.000	Aflossingsvrije hypotheek (50% Jan)	250.000
Vordering inzake finaal verrekenbeding	752.000		
		Nalatenschap Jan *	752.000
Totaal	1.002.000	Totaal	1.002.000

** Dit betreft de nalatenschap zonder rekening te houden met doorschuifregelingen en overige faciliteiten*

Vervolg casus Jan en Sheila

- Jan en Sheila zijn eerst op huwelijkse voorwaarden getrouwd. Na het inwinnen van advies, zijn ze later overgegaan naar een algehele gemeenschap van goederen.
- Sheila is daarna wonderwel hersteld van de ernstige ziekte en voelt zich vandaag de dag beter dan ooit
- Inmiddels behoren de aandelen in She-La B.V. tot de huwelijksgoederengemeenschap
- Het eigen vermogen van She-La B.V. bedraagt anno 2021 € 5.000.000,-

Uitgangsbalans bv per 1 januari 2021

Activa	€	Passiva	€
Beleggingen	5.000.000		
		Aandelenkapitaal	18.000
		Winstreserves	4.982.000
Totaal	5.000.000	Totaal	5.000.000

Privé balans Jan en Sheila per 1 januari 2021 (gehuwd in gemeenschap van goederen van voor 2018)

Activa	€	Passiva	€
Eigen woning (50/50)	800.000	Aflossingsvrije hypotheek (50/50)	500.000
Aandelen She-La B.V. (50/50)	5.000.000	Belastingclaim ab (26,9%)	1.340.000
		Netto vermogen	3.960.000
Totaal	5.800.000	Totaal	5.800.000

Vervolg casus Jan en Sheila

- Jan en Sheila beseffen dat de kans dat Jan eerder komt te overlijden dan Sheila statistisch gezien (veel) groter is.
- Hierdoor verwacht Sheila een forse aanmerkelijk belang claim én erfbelasting-claim na overlijden van Jan. En ze wil deze claims graag verlagen c.q. uitstellen omdat Sheila veel jonger is en nog lang te leven heeft.
- **Gezien het leeftijdsverschil vragen Jan en Sheila zich daarom af of het niet verstandiger is om weer huwelijksvoorwaarden op te stellen waarbij Sheila een groter deel van het vermogen van Jan krijgt toebedeeld.**

Casus Jan en Sheila

Kan de gemeenschap van goederen gewijzigd worden naar huwelijkse voorwaarden **zonder heffing van schenkbelasting?**

REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■

25

Besluit staatssecretaris

Besluit 29 maart 2018, nr 2018-45958

Op verzoek is er geen sprake van schenkbelasting, mits er sprake is van een van de volgende situaties:

1. Er is aannemelijk gemaakt dat de overgang naar huwelijkse voorwaarden verband houdt met het herstel van aanspraken van kinderen uit een eerder huwelijk op het vermogen van hun ouder en die aanspraken als gevolg van een huwelijk in wettelijke gemeenschap van goederen verloren zijn gegaan

26

Besluit staatssecretaris

Besluit 29 maart 2018, nr 2018-45958

2. Er is aannemelijk gemaakt dat op grond van een misverstand voorafgaand aan het huwelijk geen huwelijkse voorwaarden zijn gemaakt. Als binnen drie jaar na het sluiten van het huwelijk alsnog huwelijkse voorwaarden worden opgemaakt en op dat moment geen sprake is van een gescheiden leven of echtscheiding, dan wordt een misverstand verondersteld

27

Casus Jan en Sheila

Jan en Sheila geloven niet dat de Belastingdienst er akkoord mee gaat dat ze door een 'misverstand' in algehele gemeenschap van goederen zijn gehuwd. Het was immers een hele bewuste keuze in 2012.

Wat zijn de mogelijkheden om het 50% belang van Jan in de bv over te dragen aan Sheila, zonder heffing van schenkbelasting?

28

Rechtspraak

HR 7 mei 2021, nr. 20/00171 ECLI:NL:HR:2021:708

Casus: Uitsluiting van iedere gemeenschap behalve een gezamenlijke bankrekening waarop door de man voor het huwelijk een geldsom is gestort.

De Hoge Raad oordeelt dat er geen sprake is van een voltooide vermogensverschuiving (van de helft van het banksaldo naar de vrouw) en dus geen schenking aanwezig is.

29

Rechtspraak

Rechtbank Noord-Holland 20 november 2020

Casus: mevrouw heeft een aandeel in de huwelijksgoederengemeenschap van 90% en de man een aandeel van 10%.

De rechtbank oordeelt dat - overeenkomstig de arresten uit 1959 en 1971 - GEEN sprake is van een voltooide vermogensverschuiving.

30

Rechtspraak

Rechtbank Noord-Holland 20 november 2020

Volgens de rechtbank geeft ook deze wijziging van het huwelijksgoederenregime **GEEN** aanleiding tot de heffing van schenkbelasting.

In deze uitspraak wordt bevestigd dat de ruimte tot het wijzigen van de gerechtigheid van het vermogen (zonder heffing van schenkbelasting) via het huwelijksgoederengemeenschap er nog steeds is.

31

Casus Jan en Sheila

Hoe zit het met de aanmerkelijk belang claim?

Wordt er bij het opstellen c.q. wijzigen van huwelijkse voorwaarden **een claim inzake de aanmerkelijk belang belasting in rekening gebracht?**

32

WETGEVING

Art. 4.17 Wet IB 2001

In art. 4.17 wordt geregeld dat niet als vervreemding wordt aangemerkt, de overgang krachtens huwelijksvermogensrecht en de verdeling van een huwelijksgemeenschap binnen twee jaren na de ontbinding daarvan.

33

Nalatenschap Jan na toepassing uitspraak 20-11-2020

Bezittingen	€	Schulden	€
Eigen woning (samen)	400.000	Aflossingsvrije hypotheek	250.000
Aandelen bv (10%)	500.000	Belastingclaim ab (26,9%)	134.000
		Nalatenschap Jan *	516.000
Totaal	900.000	Totaal	900.000

** Dit betreft de nalatenschap zonder rekening te houden met doorschuifregelingen en overige faciliteiten*

34

Vermogen Sheila na toepassing uitspraak 20-11-2020

Bezittingen	€	Schulden	€
Eigen woning (samen)	400.000	Aflossingsvrije hypotheek	250.000
Aandelen She-La B.V. (90%)	4.500.000	Belastingclaim ab (26,9%)	1.206.000
		Nettovermogen Sheila *	3.444.000
Totaal	4.900.000	Totaal	4.900.000

Overlijden Jan: getallen op een rij

Situatie	AB-heffing in €	Schenkbelasting in €	Erfbelasting in €
Gemeenschap van goederen	670.000	0	248.000
Met toepassing 20-11-2020	134.000	0	0

**Bedankt voor uw
aandacht!**

Vragen?

**REGISTER ■
BELASTING ■
ADVISEURS ■**